3818

గోలకొండ పత్రిక

102952

సంపుటము ౨౨ ● హైదరాబాదు [illegible] తారణ సం. ఆశ్వీజ శు. ౨ [౨౦-౧౦-౧౯౪౪] సోమవారము ● సంచిక ౬౦

జర్మనుల తీవ్ర ప్రతిఘటన
అమెరికనుల నిశ్చల పురోగమనం

చైనారంగం

అమెరికా విమానదళం ఫార్మోసా ప్రాంతంలో వందలకొలది టన్నుల బాంబులను కురిపించి అనేక జపాను నౌకలు ఓడరేవులు ధ్వంసమైనట్లు జనరల్ స్టిల్వెల్ ప్రకటించినాడు,

—[illegible] దక్షిణ క్వాంగ్సీ రాష్ట్రం వైపు పురోగమిస్తున్నవి. [illegible] అను పట్టణాన్ని ఆక్రమించుకొన్నవని జపాను వార్త తెలుపుచున్నది.

జర్మన్ రంగం

ఆఖేన్ నుంచి నాన్సీ వరకు సీగ్‌ఫ్రీడ్ శ్రేణి ధ్వంసం [illegible] అక్కడక్కడ పడగొట్టి జర్మనులు [illegible] వద్ద రక్షించుకొనే ప్రయత్నిస్తున్నారు [illegible] అమెరికా సైనికులు [illegible] జర్మన్ రక్షణలను చెదరగొట్టడమే కాక ఆగ్నేయంగా అమెరికా సైనికులు కూడ జరుపుతున్నారు.

ఆగ్నేయ తూర్పు [illegible] స్లోల్ ఖర్గు [illegible] ప్రదేశాన్ని అమెరికను ఏలాలు చేరకున్నవి.

అయితే స్టోల్ బర్గ్ ను అమెరికనులు మరో మార్గంగా ఇవారకే చేరుకున్నారు వానికోసం పోరాటం సాగుతూ నేవున్నది ఇప్పుడు మాత్రం ఈ పోరాటం తీవ్ర రూపం దాల్చింది జర్మనులు [illegible] ఎదుర్కొంటున్నారు.

స్టాలిన్ గ్రాడులో వలె ఈ నగరంలో కూడా ఒక్కొక్క ఇల్లు యుద్ధరంగంగా మారి వీధి పోరాటం సంగతి చెప్పవలసిన పనిలేదు

ఫ్రాన్సు రంగం

అమెరికా దళాలు మెట్‌జాను సమీపిస్తున్నవి, [illegible] మెట్‌జానగరంలో పెండవచ్చునని ఒక వార్త తెలుపుచున్నది,

[illegible] అమెరికా టాంకులకు జర్మన్ సైనికులకు సంఘర్షణ జరుగుతూవున్నది జర్మనులు [illegible] అమితంగా ప్రతిఘటిస్తున్నారు,

పైన పేర్కొనబడిన మెట్‌జా కు తూర్పున జనరల్ పాటన్ పెద్ద సైన్యాన్ని సమకూర్చుకున్నాడు ఇందులో అనేక టాంకులున్నవి

జర్మన్ సరిహద్దు కేసి పురోగమించాలని [illegible] ఆతురత పడుచున్నాడు.

[illegible] జర్మనులు ఒక క్రొత్త [illegible] ఏర్పాటు చేసినారు [illegible] అమెరికన్ దళాలు [illegible] పురోగమించటం ప్రారంభించినది దీనికి పశ్చిమ దిశలో [illegible] వున్నది ఇక్కడ [illegible] సైన్యాలు [illegible] కొట్టాడుతున్నవి [illegible] జర్మన్ ఫ్రాన్సులోని [illegible] అమెరికనులకు జర్మనులకు మధ్య తీవ్రమైన సంఘర్షణ జరుగుతూవున్నది— — —

గమనిక

దసరా పండుగ సెలవుల కారణమున రాబోవు గురువారము సంచిక వెలువడదు.

ఇట్లు, గో. ప, సంపాదకుడు-

గాంధి జిన్నా సంప్ర
దింపులు
మహాత్ముని సందేశం

[illegible] సెప్టెంబరు నాడు సాయంత్రం ప్రార్థన ముగిసిన తర్వాత అక్కడికి వచ్చిన [illegible] సభను [illegible] మహాత్ముడిట్లు సెలవిచ్చెను.

మా సంప్రదింపులు [illegible] నేను ఏవిషయాన్ని కూడా బహిరంగ పరచజాలను గాని ఒక ఆశతో సంప్రదింపులు సాగిస్తున్నానని మాత్రం చెప్పగలను ఈ కష్టకాలంలో హిందూ మహమ్మదీయుల మధ్య [illegible] కలిగి [illegible] సరియైన జ్ఞాన [illegible] బుద్ధి ప్రసాదించాలని మీరు భగవంతుని ప్రార్థించండి.

మీరు దేశక్షేమాన్ని కోరుతూవున్నట్టయితే మనదానిదర్శం [illegible] స్వాతంత్ర్యం తొందరగా సిద్ధించాలంటే హిందువులు మహమ్మదీయులు [illegible] పరస్పరము సుహృద్భావాన్ని పెంపొందించుకొని [illegible] స్వాతంత్ర్యం [illegible] అనేక పత్రికలు [illegible] వాటిని ఆధారం చేసుకొని మీరెట్టి నిర్ణయాని రాగూడదని నామనవి,

— —

రైతులకు ఇనుమునప్లయి

హైదరాబాదు నగరములో ముషీరాబాదునందు సర్కారీ ఇనుము కంట్రోలు దుకాణమందు ౨/౮ ఇంచులు గుంటక పలుగు ౧కి రు ౨-౯-౦ చొ॥ రైతులకు సప్లయిచేయుదురు. ఒక్కొక్క రైతుకు ౭ పలుగులు ఇవ్వబడును. బండకు కొత్త పట్టాలు పాతవి వాపసుయిచ్చినచో జత పట్టాలకు రు ౨౪ చొప్పున తీసుకొని యిచ్చుచున్నారు. ఇరుసులు కూడదొరకును. పాతచక్రములు తెచ్చినట్లయితే వాటి పాతపట్టాలను సగము ధరపై తీసుకొని కొత్తవియివ్వగలరు. చక్రములు తేనిది పట్టాలుదొరకవు

— —

ధ్వజారోహణము. విజయ
దశమి ఊరేగింపు

ఆర్య సమాజము [illegible] తారణ నామ సం॥ ఆశ్వయుజ శు॥ ౧౦ బుధ వరము ([illegible]) ప్రాతఃకాలము యజ్ఞము తర్వాత ౧౦ గంటలకు శ్రీ పండిత వినాయకరావు విద్యాలంకార్ బార్-ఎట్-లా గారు ధ్వజారోహణము కావింతురు ౩ గంటలకు ఊరేగింపు [illegible] ఇష్టమిత్ర సమేతము [illegible] చేయగలరని ప్రార్థన

— —

జిన్నా గారికి చపాతీలు

[illegible] సందేశంతో పాటు [illegible] మహాత్ముడు జిన్నాకు పంపినాడు.

[illegible] మహాత్ముడు [illegible] జిన్నా గారిని [illegible] అని స్వాగతించి మహాత్ముడు ప్రఫుల్లవదనుడై మీరంతా [illegible] మీరాక [illegible] ఆహ్వానించరాదా అని సెలవిచ్చెను

— —

లెవీధాన్యం గోదాములనుగూర్చి
కేంద్ర ఆహారసలహాసంఘంవారి సూచనలు

౧౬ అబాన్ నాడు శ్రీ ఫతారినవాబు గారి అధ్యక్షతన కేంద్ర ఆహార సలహా సంఘ సమావేశము జరిగెను. పబ్లికు ప్రభుత్వోద్యోగులు గాక (౬౧) ప్రభుత్వేతర సభ్యులును పాల్గొని యుండిరి లెవీధాన్యము ఎకరా ౧కి ఆబిలో మూడు మణుములు తాబీలో నాలుగు మణుములు తీసుకొన వలెననియు, మహారాష్ట్ర కర్నాటక ప్రాంతములందు ఇదివరకు వలెనే తీసుకొన వలయునని యు ఈసంఘమువారు ప్రభుత్వము వారికి సూచించిరి. ఉస్మానాబాదు, బీడు, మరియు ఔరంగాబాదు జిల్లాలలో బొంబాయి లెవీపద్ధతిని అమలు పరచవలెనను సూచనను ఈసంఘమువారు నిరాకరించిరి. రైతులయొక్కయు వినియోగులయొక్కయు ప్రతినిధులు అధిక సంఖ్యలో నుండునట్టి సహకార సంఘములకే గోధుమలు (ధాన్యపుకోరాలు) పెట్టు అధికార మివ్వవలెను గాని,వ్యక్తుల కియ్యగూడదని ఈసంఘము ప్రభుత్వమునకు సూచించినది. పల్లెటూళ్ళలో గూడా గల్లా గోదాములను చిల్లర దుకాణములను పెట్టవలెనను ప్రభుత్వపు సూచనను ఈ సంఘమువారు ఆమోదించిరి.

ఇవిగాక దొంగతనముగా ధాన్యమును ఎగుమతి చేయుటను నిరోధించుటకు సైనికులనునియోగించుట దివానీ ఇలాకా ధాన్యము గైరుదివానీ ఇలాకాలోనికి తాలుకాదారు ఆజ్ఞాపత్రము లేనిదిపోనీయకుండుట గోధుమలు మరియు పప్పుల పై ధరల కంట్రోలు అవసరము లేకుండుట గూర్చియు ఈసంఘము వారు కొన్నిసూచనలు గావించిరి. ప్రభుత్వేతర సభ్యుల సంఘమొకటి దారాచేసి లంచగొండితనమును నిర్మూలించుటకై సూచనలు గావింప వలెనని గూడా ఈ సంఘమువారు తీర్మానించిరి. కార్పొరేషనులెక్కలు వచ్చేసభలో ప్రవేశ పెట్టబడునని ప్రకటింపబడెను.

—

గోలకొండ పత్రిక

శార్వరి సం|| ఆశ్వీజ శు ౧ సోమవారము

శుభాంశములు

రాజు అనువాడు ప్రాచీనములో లేకుండెను. మొట్టమొదట ఆనార్యులు ఒక గుంపు పెద్దకు, బలిష్ఠునికి, రాజు అని పేరుపెట్టి తమ సేనానాయకునిగా ఏర్పాటుచేసుకొనిరి. రాజంటే సేనాధిపతి యనియే యర్థము. అతడు సేనకు ముందుండి ప్రాణాలకు తెగించి యుద్ధం చేయువాడు. అట్టి బలాఢ్యుల నాయకత్వముతో అనార్యులు ఆర్యులను పలుమారోడించిరి- ఆర్యులప్పుడు రాజు అనగా సేనానాయకుడు తమకున్నూ అవసరమని అనుకొనిరి. అట్లేచేసుకొనిరి. "నరాజకయా నైనోజయతి రాజానం కరవామహే ఇతి తథేతి" అను ఐతరేయ బ్రాహ్మణములోని వాక్యానికి దేయర్థము స్ఫురించుచున్నది. ప్రపంచములో రాజు అనువాడు ఈ విధంగా ఏర్పడెను. నేటివరకును బలాఢ్యులైనవారే రాజులగుచున్నారు. అట్టిరాజులు తమ ప్రజలను వశీకరించుకొనుటకై తములో విష్ణ్వంశ కలదని శాస్త్రాలు వ్రాయించుకొన్నారు

నావిష్ణుః పృధ్వీపతిః అని యెవ్వడో ఖుషామదు పౌరాణికుడు వ్రాసి వేసినాడు. అక్కడ ఇంగ్లాండులో జేమ్సు రాజు మున్నూరేండ్ల క్రిందట ఎవ్వరిచే ఏల వ్రాయించవలెను. నేను వ్రాయలేనా అని తానే ఒక గ్రంధాన్ని వ్రాసి రాజులకు దేవుడు స్వయముగా అధికారాన్ని ప్రసాదించినాడు (Divine right of Kings) అని సూత్రించెను. అందుచేతనో యేమో అతనికి క్రీస్తానీ ప్రపంచములోనెల్ల ప్రజ్ఞావంతుడయిన మూర్ఖుడు (Wisest fool in Christendom) అనబిరుదాన్ని చరిత్ర ప్రసాదించెను.

రాజులకు ప్రజలేర్పడినారా ప్రజలకు రాజు లేర్పడినారా, అన్న ప్రశ్న భామ ప్రజల కొరకేర్పడినదా, లేక ప్రజలను భామకొరకే ఆ ముసలి బ్రహ్మ పుట్టించినాడా అనే ప్రశ్న వంటిదిగా నున్నది. ప్రజలభావ ఒకటైతే వారిపై అధికారం చేసేది ఇంకో భాష అని ప్రపంచములోని పలు తావులలోని పద్ధతినిబట్టి కానబడుతూనే వున్నది. అదేవిధముగా ఆదికాలములో ధర్మంగా, న్యాయంగా తగవు చెప్పు మహారాజాఅని ఒక పెద్దమనిషికి రాజుఅని పేరుపెట్టగా రానూ రానూ ప్రపంచములో తగవుచెప్పు ధర్మరాజా అని దూడ బర్రె-వివాదము కలవారు పోయి ప్రార్థించితే దూడా బర్రెనావే అని యిద్దరినీ పంపించివేసినాడని చెప్ప

సామెతవంటి రాజులే లోకములో బహుళమయిరి. ప్రాచీన హిందువులు దుష్ట రాజులను నిర్మూలించిరి. వేనరాజును చంపివేసిరి- అనేక రాజులను గద్దెదింపి వేరేరాజులను నెలకొల్పిరి. ఇది ఇతర దేశాలలోను వ్యాప్తిలోకివచ్చెను, ఎనఇంగ్లీషుదొరలు తమ రాజులలో కొందరిని వెళ్లగొట్టిరి. ఒకరిని తలగొట్టిరి. ప్రాచీన హిందువులు రాజులతో విసిగి వేసారి వైరాజ్యములను (Republics) స్థాపించిరి ఇది బుద్ధభగవానుని కాలములోని మాట. ఇప్పుడు ప్రపంచములో ముక్కాలుభాగము వైరాజ్యములతో నిండియున్నది. దీనికి కారణమేమి?

రాజులకు అధికారమంటే ప్రీతి. రాజులకేకాదు- "పతిమనిషికీ యితరులపై ప్రభుత్వము కర్రపెత్తనము చేయవలెనని అభిలాష వుంటుంది- చతురంగబలసమేతులును, భోగలాలసులును, అయిన రాజులలో అది చాలాఅధికంగా వ్యక్తమవుతుంది వారు తమసౌఖ్యముకొరకై ప్రజలసౌఖ్యాన్ని లెక్కపెట్టరు. అందుచేత అనర్థాలేర్పడుతున్నవి.

హిందూస్థాన రాజులలో నసీరుద్దీన్ అనే సుల్తాను ప్రజల పన్నులలోనుండి ద్రవ్యము తనకై ఏమిన్నీ వాడకుండెను- తాను ఖురాను గ్రంధాలను వ్రాసి అమ్ముకొని యితరవిధముగా కష్టించి తన జీవనము గడుపుకొనుచుండెను. అతడు అత్యుత్తములగు రాజులలో చేరినవాడు. కానిఅతనిచరిత్రను విపులముగా వ్యాప్తిలోనికి వచ్చునట్లు ఎవ్వరు వ్రాసినారు? శివాజీ తనరాజ్యాన్ని సన్యాసి యగు రామదాసునకిచ్చెను. ఈ త్యాగమెవ్వరు చేయగలరు? అట్టి రాజులను ప్రజలుసదా స్మరించుకొంటారు.

ఇటీవల భారతీయదేశీ సంస్థాన ప్రభువులు తమతమ సంస్థానాదాయములలో నూటికి ౧౦ పాళ్ళకంటె యెక్కువ తమ అంగరంగభోగాలకు వినియోగింపరాదని వైస్రాయి నాడికింకా బుద్ధిచెప్పినాడని పత్రికలలో వ్రాసినారు- ఒకటిరెండు సంస్థానాలలోని ప్రజా సంస్థలవారు తమ రాజులను ఇదేవిధముగా కోరినారు. దేశసంస్థానాల ప్రభువులు సంస్థానాదాయములో సగము వరకు కొందరు, సగము వరకు కొందరు, తమకొరకే వ్యయము చేయుచున్నారని బహుకాలమునుండి ప్రజలు ఆందోళన చేయుచుండిరి. దేశీరాజుల దుబారావ్యయాలనుగూర్చి ఆంగ్ల దేశపత్రికలలో చాలా హేళనముగా పలుమార్లు వ్రాసినారు. ఒకమహారాజు ఒక వైస్రాయికి తేనీరు సిద్ధము చేయుటకు కరెన్సీనోట్లతో మంట వేయించి "చాయ్" విందు ఇచ్చెనని ఒక కథ వ్రాసిరి. మహాత్మా గాంధీగారు పలుమారు దేశీ ప్రభువులకు హితవును హెచ్చరికలను క్రమముగా చెప్పియుండిరి

యూరోపు దేశములలోని మిగిలిన రాజులకంత జీతము [Civil list] ఏర్పాటైనవి. ఆజీతాలను చూస్తే నారు మన దేశీరాజులతో పోల్చి [illegible] ఏమాత్రమున్నూ సరితూగలేనట్టు [illegible] రాజుగారుండిన [illegible] అతనిభార్యకు, తల్లికి, కుమారునికి జీతాలు వారి [illegible] [illegible] ఏటేట [illegible] పౌనులిచ్చెవారు [illegible] [illegible] రాజ్య మంత్రి [illegible] [illegible] పౌనులిచ్చెవారు [illegible] సుంది [illegible] [illegible] ఒకటి [illegible] [illegible] [illegible] అంతాకలిపి లెక్కచూస్తే [illegible] [illegible] అతనికి [illegible] రాజుగానుండిన బోరిస్ రాజుకు ఏటేట ౧౨౦౦౦ పౌనులే ఇస్తూవుండిరి- అతని భార్యకు ౨౨౦౦ పౌనులే! అంటే మన

శ్రీ ప్రభువు గారికి మరోపుత్ర రత్నం

శ్రీ నిజాం ప్రభువుగారికి రంజాన్ పండుగనాడు మరొక కుమారుడు జన్మించినాడు. ఈపుత్రరత్నమునకు "ఇంజాద్‌జా బహదూర్" అనినామకరణము చేయబడ్డది. ఈసందర్భములో ౧౭-౧౨-౧౯౪౭ నాడు హైదరాబాదునగరములో దీపాలంకరణ [illegible].

శ్రీ రాజా బహదుర గారి వజ్రోత్సవము

నిజామాబాదు జిల్లాలో [illegible] [illegible] శ్రీ రాజాబహదుర [illegible] రాజా రెడ్డి ఓ.బి.ఇ గారి వజ్రోత్సవము జరుపబడెను. అనేకులు శ్రీ రాజాబహదురు గారి గుణగణములను శ్లాఘించుచూ ఉపన్యసించిరి.

బంగారు విగ్రహము దొంగిలింప బడింది

రీవా సంస్థాన రాజధానియగు [illegible] [illegible] [illegible] "శ్రీ రాజాధిరాజ [illegible] [illegible] రత్నములు [illegible] [illegible] వంశీయుల [illegible] విగ్రహము ఇదివరకు దొంగిలింపబడుట గొప్పసంచలనం కలుగజేసింది

జైలులో మరణం

సబాక్ హైద్రాబాదులో నిర్బంధితుడుగానున్న శ్రీ దత్తాత్రేయ జోషీగారు టైఫాయిడు జ్వరముతో బాధపడుతూ మరణించిరి.

కాలమానము

మఖ్లి

౧౮-౧౨-౧౯౪౭ వర్షముల వారమురోజులనుండి [illegible] [illegible] వరిచేనులకు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పంటలకు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

నాదహబ్బ ఉపన్యాసము

[illegible] సాయంకాలము నాదహబ్బ [illegible] శ్రీ. శే. [illegible] శాస్త్రిగారి [illegible] ప్రార్థనతో ఆరంభింపబడెను నాదహబ్బను గురించి శ్రీమతి [illegible] గారు ఉపన్యసించిరి [illegible] సభ ముగింపబడెను నాదహబ్బ [illegible] ఉత్సాహముగా యుండెను.

హైదరాబాదులోన్ని బాబె హుకూమతు మంత్రివర్గములో సగమే!!

మన రాజుల జీతాలు పైజీతాలతో పోల్చగలమా ఆజీతాలను మన దేశీ రాజుల గీరగిస్తారా?

మన [illegible] దేశం [illegible] జీతాలు ఏమైనా తక్కువనీతాలా? అట్టేవియ్యా రాజుకెంత భరణార్థమిస్తారో అంతపాటి జీతము [illegible] [illegible] ప్రధానమంత్రులకిస్తున్నారు. స్విట్జర్ దేశపు వై రాజ్యము వారి సభాపతికి ఏటా ౧౫౦౦ పౌనుల జీతమిస్తారు అనగా మన [illegible] సాబు కిచ్చినంత ఇస్తారు, [illegible] ప్రపంచ [illegible] అయిన [illegible] [illegible] నెలకు ౧౦౦ [illegible] [illegible] [illegible] నెలకు ౧౦౦ పౌనులు అనగా మన అనిరాన్ సాబు కిచ్చునంత కదా!! మనదేశానికి యూరోపులోని దేశాలకు ఎంత భేదమున్నదో ఊహించుడు. మనము మన అలవాట్లను చాలా చాలా మార్చుకోవలసి యుండునను ఇప్పుడు. కానిస్వబుద్ధితో మార్చుకొనే అలవాటు మనలో నశించిపోయినది.

ఇకముందు అరబ్బులు నగరములోనికి రాలేరు

శస్త్రధారణ గురించి పరిషత్యమువారు, [illegible] విధించుచు, ఇకముందు శస్త్రధారణ సామాన్యముగ [illegible] ధరింపకుండునట్లు చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

ఇంతేగాక, రాజధాని నగరమునకు పది మైళ్ళదూరములో అరబ్బులు ఉంచబడుదురట. అట్లువారు రాజధాని నగరము రావలెననినచో శస్త్రములను అక్కడ వారు వారు విడిచి, కట్టుదిట్టముతో [illegible] [illegible] ప్రవేశించవలెనని యుండును

(తెలంగాణ)

గౌ.డా. అంబేడ్కర్ గారికి ప్రభుత్వస్వాగతం

షెడ్యూల్డుకాస్టు ఫెడరేషన్ వారి సన్మానం

౧౫-౧౨-౧౯౪౭ నాడు [illegible] [illegible] [illegible] వచ్చినారు. నిజాంప్రభుత్వం తరపున నవాబ్ [illegible] నవాబుజంగు గారు మరియు గౌ; [illegible] [illegible] గారి ప్రతినిధి ప్లాటుఫారంమీద వైస్రాయి ఎక్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్ (కార్యనిర్వాహకసభ) సభ్యులైన గౌ. డా॥ అంబేడ్కర్ గారికి స్వాగతమిచ్చినారు.

కార్యభారంగల బీరా (సికిందరాబాదు)లో జరిగే బహిరంగసభలో [illegible] సన్మాన పత్రాన్ని స్వీకరించి ప్రత్యుత్తరము స్థానని డా॥అంబేడ్కర్ గారు రెండురోజుల పూర్వమే తెలియజేసి [illegible] [illegible] [illegible] గారు ప్రకటించినారు,

షెడ్యూల్డుకాస్టు సంఘాధ్యక్షులైన సుబ్బయ్యగారు వేగంగా డా॥గారిని కలసుకొన్నారు అంతట డా॥గారు సికింద్రాబాదులోదిగినారు ఊరేగుతు సభాస్థలానికి వచ్చినారు, షెడ్యూల్డుకాస్టు ఫెడరేషన్ వారు [illegible] శ్రీయుతులు జె, ఎచ్. సుబ్బయ్య ప్రేమకుమారుగారల పన్యసించి సంఘపు స్థితిపై [illegible] చేయుటానికి సిద్ధంగావున్నామని డా॥ గారికి నమ్మకపరిచిరి.

షెడ్యూల్డుకాస్టు ఫెడరేషను మహిళలు, [illegible] డా॥ గారికి సన్మానపత్రిక సమర్పించుకున్నారు.

షెడ్యూల్డుకాస్టు ఫెడరేషన్ పక్షాన ఒక సన్మానపత్రం సమర్పించబడ్డది. అందుకు డా॥ గారు తగు ప్రత్యుత్తరమిచ్చినారు-

రావుబహాదురు ఎల్- శివరావుగారి అధ్యక్షతన జరిగనున్న ఆలిండియా షెడ్యూల్డుకాస్టు ఫెడరేషన్ కార్యవర్గ సభలో పాల్గొనటానికి ౧౫-౧౨-౧౯౪౭ సాయంత్రం ఢిల్లీ హైదరాబాదు స్టేట్ [illegible] [illegible] ప్రత్యేకరైలులో బయలుదేరిరి-

గాంధిజయంతి ఉత్సవాలు

కోటనుపాక

(ఓబి) ౧౮ అక్టోబర్ [illegible] ౧౯౪౭ బుధవారమునాడు ఆంధ్రమహాసభ స్థాయి సంఘ కార్యదర్శియగు శ్రీ బద్దం ఎల్లారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన కోటనుపాక గ్రామ గంధాలయ వార్షికోత్సవము జరపదలచినట్లుజిల్లాధికారికి తెలుపబడినది. గ్రంధాలయ వార్షికోత్సవము జరుపదలచినట్లు జిల్లాధికారికి తెలుప బడినది. గ్రంధాలయ వార్షికోత్సవము జరుపుటకు గ్రంధాలయ కార్య నిర్వాహక వర్గమువారు యేర్పాటు చేయుచున్నారు. శ్రీయుతులు రామచంద్ర రావుగారి అధ్యక్షతన జనగామయందు శ్రీ [illegible] [illegible] రావుగారి అధ్యక్షతన [illegible] గ్రామమందు గాంధిజయంతి జరపనున్నట్లుగా జిల్లాధికారికి తెలుపబడి యున్నది. కాని వారు నిరాకరించుటవల్ల శ్రీ [illegible] వెంకటేశ్వర్ రావు జిల్లా ఆంధ్ర మహాసభాధ్యక్షులు శ్రీయుత [illegible] రావుగారి అధ్యక్షతన జనగామ మండిపరిగె స్థలములందు జయంతి చేయుచున్నట్లు జిల్లాధికారిగారికి తిరిగి తెలుపుకొనుచున్నది

మహాత్మా గాంధిమరియు రాజాజీ [illegible] [illegible] పాద [illegible] [illegible] హైదరాబాదు సంస్థాన హిందూ [illegible] బహిరంగసభ జరుపుటకు ప్రయత్నము చేసినారు. నిజాం ప్రభుత్వము గారు అనుమతినిచ్చియున్నారు. సభ ఎప్పుడు ఎక్కడ జరుగునో తర్వాత తెలుపబడునని సంఘ కార్యదర్శిగారు తెలుపుచున్నారు.

శ్రీ భతారినవాబుగారు ముస్లింవిద్యా మహాసభలో పాల్గొంటారు

బొంబాయిప్రాంత ముస్లిం విద్యా మహాసభలో పాల్గొనటానికి శ్రీ ఛతారి నవాబుగారు (సదరెఆజం బాబె హుకూమతు) విద్యాశాఖామాత్యులైన నవాబు సర్ మెహదీనవాజుజంగ్ బహదురు గారు, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ ప్రొఫెసర్లు ౨౮ వ సెప్టెంబరు వరకు పూనా వెళ్ళనున్నారు ఈసభాధ్యక్షత్వము జునాగఢ దివాన్ గారియొక్కయు, ఛతారి నవాబుగారియొక్కయు ఊరేగింపు తీయబడును

మళ్ళీ ఈరానీలు

రామాపురము తా॥ వరంగల్ రూపాయ లిమ్మంటే లూటీ

౧౧ ఆబాన్ ౧౩౫౭ఫ. శనివారము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] నలుగురు ఈరానీలు మోటారు సైకిళ్ళమీద [illegible] భాగముననున్న ఖాజీపేటనుండి సైకిళ్ళద్వారా రామాపురము గ్రామమువచ్చినారు ఖాజీపేటలోనుండరో ప్రయాణీకుల జేబులు కత్తిరించినారు సైకిళ్ళపైన కొందరుమనిషుల గ్రామములలో చెదరింది డబ్బు వసూలు చేయుచున్నారు. మార్గమధ్యములో బాటసారులబాధించుచు దోపిడి చేయుచున్నారు ఆ గ్రామము వచ్చియున్న [illegible] [illegible] చంద్రయ్య అను పద్మశాలియుడు ఒకబంగారు పట్టెడ విక్రయించదలచి ధరనిర్ణయ విషయమై మరొకరు తక్కువ [illegible] రెండవవాడు [illegible] యుండెను అప్పుడు ఈరానీలు ఈరానీలు పైకి [illegible] పెద్ద బెలుపులో చేరుట పెట్టిలాగినారు [illegible]

౧౧-౧౨-౧౯౪౭ నకేటు [illegible] [illegible] నిరోధమునకై పోల్సు ఇన్‌స్పెక్టరుగారు [illegible] [illegible] చేసి [illegible] ౨౫ [illegible] [illegible] మందుపెట్టి చంపినారు.

కొండోజు వీరాచారి, కార్యదర్శి
ఆంధ్ర జాతీయ సహకార సేవాసంఘము

గోలకొండ పత్రిక

తారణ సం॥ర భాద్రపద బ॥ ౫ గురువారము

జాగీరు ప్రజా మహాసభ

వచ్చేందు నెలలో హైదరాబాదు సంస్థాన జాగీర్దారులు తమవర్గ మునుయొక్క సభను చేసుకొనుచున్నారని ప్రకటించుచున్నారు. మనకు వర్గప్రాతినిధ్యము కొంతవరకు ఇయ్యబడుచున్నారు కాన వర్గాల సభలు జరుగుట అవసరమే. కాని వర్గమనే పరకు రెండు పార్టీలుండితీరును. మన రాష్ట్రములో రానున్న రాజ్యాంగ సంస్కరణములలో వర్గప్రాతినిధ్యానికే ప్రాధాన్య మిచ్చియున్నారు. తలవని తలంపుగా ఇది వర్గ ద్వేషాలకు దారి చూపగలదు. ఎందుకనగా ధనికవర్గము వారికీ, వ్యవసాయకులకు, వర్తకులకు, జాగీర్దారులకు, కూలీలకు మున్నగు వారికి ముందుకాలపు శాసనసభలో ప్రాతినిధ్య ముండునట. మిల్లువారికి కూలీలకు సరిపడదు. వకీళ్లకు కక్షిదార్లకు మైత్రి కుదురదు. జాగీర్దారులకు వారి రైతులకు పొత్తుకుదురదు. రైతులకు వారి భూగేలాలకు వివాదాలుండును.

ముందు రానున్న శాసనసభలో జాగీర్దారు వర్గమువారికి ప్రాతినిధ్య మిచ్చినారు. కాని జాగీరు ప్రజలకు మాత్రములేదు. జాగీర్దారులు మేలు కొంటున్నారు. వారు తమ వృద్ధికి అవసరమగు మార్గాలను చూచుకొంటున్నారు. ఇంతవరకు ఏకొందరో తప్ప చాలామంది జాగీర్దారు విశేషవ్యయము చేయుచూ అప్పులపాలై యుండిరి. మా ఘ. వ. నిజాంగారి పుణ్యమా అన్నట్లు ఇంచుమించు ముప్పై ఏండ్ల క్రిందట అప్పుల క్రిందికి జాగీర్లను అమ్మ గూడదని శాసించినందున అవి అట్లే నిలిచినవి. లేకున్న బ్రిటిషిండియాలో వలె ఎల్లప్పుడును జాగీర్లు చేతులుమారుతూ ఉండేవి. చాలామంది జాగీర్దారులు దేశాభ్యుదయానికి తమద్రవ్యాన్ని వినియోగించినట్లు కానరాదు. కొందరు జాగీర్దారులు చాలా ఉపకారాలు చేస్తున్నారు. చాలాఉదారముగా ద్రవ్యసహాయం చేస్తున్నారు. అట్టి వారినిగూర్చి రాష్ట్రం సంతోషిస్తున్నది.

జాగీర్దారులకు కొన్ని సమస్యలుంటే వారి ప్రజలకున్నూ కొన్ని సమస్యలు కలవు. కొన్ని జాగీరులలో అక్రమమగు పన్నులు వసూలు చేయుచున్నారని ప్రజలు పలుమారు పత్రికలలో మొరపెట్టినారు. మొహతర్ఫా పన్ను అట్టి దొకటిగా కనిపించుచున్నది జాగీర్లలో సాధారణముగాపన్ను లెక్కువగా వసూలుచేయుచున్నారని సాధారణముగా జనులందరు ఖాల్సాలో ఎట్టి పన్నులున్నవో అట్టివే జాగీర్దారులున్నూ తీసుకోవలెను. కొన్ని జాగీర్లలో ఇంకా బందోబస్తు కాలేదు. కొందరు జాగీర్దారులు తామే బందోబస్తు చేయించుకొన్నారు. దానివల్ల వారు చాలా లాభము పొందినారు. ఒక సంస్థానములో సాధారణపు ఖుష్కీ రేగడి భూమిపై ఎకరానికి ౫ రూపాయాల నుండి ౧౦ రూపాయాల పన్ను తీసుకొనుచున్నారు. ఒక సంస్థానములో "గుండు గుత్తా" అను పేరుతో ప్రపంచములో ఎందునూలేని కౌలురకముపై భూములను రైతుల కిచ్చుచున్నారు. కొన్ని సంస్థానాలలో సెలలు అని పేరుపెట్టి మంచి భూములనంతా జాగీర్దారులు రైతుల నుండి ఏదోవిధముగా విడిపించి తమపేర తమ పటేలు పట్వారీలతో తమ దఫ్తరములలో వ్రాయించి వశపరచుకొని వాటిని కౌలుకిస్తున్నారు. ఇట్టివెన్నో సవరింపు కావలసి యుండును. దీనికంతా జాగీరు రైతుల మహాసభ జరిగి దాని పక్షాన ఒక సంస్థ స్థిరపడితే బాగుంటుందని మేము ఏడెనిమిదేండ్ల నుండి వ్రాస్తూనే యున్నాము.

జాగీరు రైతులు ఖాల్సాలో రైతుల వలె హక్కులను కోరుతారు. తమకు విద్య చెప్పించవలెను. వైద్య మిప్పించవలెను. రోడ్ల సౌకర్యము కలిగించవలెను. టప్పా సౌకర్యాలుండవలెను. ఇట్టివన్నియు జాగీర్దారుల దృష్టికి తెచ్చి వారిచే చేయించవలెనంటే ఒక సంస్థ ఉండుట చాలా అవసరము.

ఇదివరకే రెండు మూడేండ్లనాడు జాగీరు ప్రజల సంస్థ ఒకటి ఏర్పడెను. దాని కర్తృత్వులు శ్రీ కొండా వెంకట రంగారెడ్డిగారు. ఈ సంస్థ ఇంతవర కేమిచేసినదో ప్రకటన కాలేదు. ఈ సంస్థ ఒక మహాసభను సమావేశపరచుట చాలా అవసరమని మేము ఆనాడే సూచించితిమి, కాని యింతవరకాపని కాలేదు. మరెప్పుడగునో కార్యకర్తలపైనను ఆంధ్రమహాసభా నాయకులపైనను ఆధారపడినది.

సవరణ

మా భాద్రపద శు. ౧౫ నాటి కొత్తపన్నులు అను సంపాదకీయములో ఇట్లు ఒక వాక్యము ముద్రితమైనది. " అనుపత్రులు విశేషముగా ధనికులకే పనికివచ్చున వైనవని ఏపల్లెవాన్ని అడిగినా చెప్పగలడు. యూనానీ అంటే జనుల కభిమానం. ఆయుర్వేదమంటే ప్రభుత్వానికభిమానంలేదు." పై వాక్యాలలో ఒకవాక్య మిట్లుండవలెను. "యూనానీ అంటే జనుల కభిమానం లేదు " మా మజలిసీల కూర్పరులకు యూనానీపై అభిమాన మున్నట్లున్నది. తమ స్వతంత్ర్యమును వినియోగించి "లేదు" అను ఆక్షేపక పదాన్ని తీసివేసి మా భావాన్ని తోసిరాజు చేసినారు. కొందరు పాఠకులిది మాదృష్టికి తెచ్చినందున అందరికి తెలియుటకై తెలుపనైనది.

అన్నం లేక చచ్చేవారికి అంతు లేదు

వేలకొలది ధాన్యపు సంచులు మంటిపాలు

బెంగాలు పార్లమెంటు హిందూ మహాసభ కార్యదర్శిగారు ఇట్లు ప్రకటించినారు

ఇరువది మూడు మోటారు లారీలలో వే. కొలది ధాన్యపు సంచులను తీసుకొని హావురా స్టేషనుకు సమీపమున నున్న చెత్తగుంటలో పారవేసినారు నేనుస్వయంగా ఆప్రదేశానికి వెళ్లి నాను ఆప్రదేశమంతా ధాన్యపు బస్తాలలోనుండి పడియున్నది బియ్యము తైదలు సజ్జలు పిండిగన్న మొదలగు ఆహార పదార్థాలన్ని ఎక్కువెత్తి పారవేసిన సంచులలోనున్నవి విచారించగా శివపూరు బోటానికల్ గార్డన్ నుండి ఈసంచులన్ని తెచ్చి పారవేయబడినవని తెలుస్తున్నది

ఆంధ్ర సంవర్ధనీ గ్రంథాలయము

భవన నిర్మాణ ప్రయత్నములు

౧-౫-౪౮ సికింద్రాబాదు

శ్రీయుతులు, డే. రా కృ. బ్రహ్మశాస్త్రి కార్యదర్శులైన జే. వెంకటరామయ్యగారలు ఈక్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు.

ఈసంస్థ (౩౦-౫-౧౯౦౫)న స్థాపింపబడినది ప్రస్తుతము ౩౫౬ సభ్యులున్నారు. సుమారు ౩౧౦౦ గ్రంథములున్నవి. కాని ఇంతవరకు దీనికి స్వంతభవనములేదు.

గృహనిర్మాణమునకై పూర్వము ప్రయత్నములు జరిగినవి భాషాభిమానులు కొందరు దాదాపు రూ ౪౦౦౦ల వరకు విరాళములను వాగ్దానముచేసి రూ ౧౩౬౫ లు ఇచ్చియున్నారు. మిగతాసొమ్ము వసూలు కావలసియున్నది. ఈ వసూలైన సొమ్ముతోను ఇతర ఆదాయముతోను కింగ్స్వేలో ౩౪౪ గజములస్థలము రూ ౫౦౦లకు యూనియన్ బోర్డ్ ప్రభుత్వమువారివద్దనుండి కొనబడినది.

ఈస్థలములో గ్రంథాలయభవనము నిర్మింపవలసియున్నది. ఇందులకై రూ ౧౫౦౦ లు మాత్రము సమకూర్పబడి స్టూడెన్షియల్ బ్యాంకులో నిలువయున్నవి. శ్రీయుత బొమ్మకంటి నరహరిశాస్త్రిగారు బి.ఏ. బియల్. భవన నిర్మాణోపసంఘ కార్యదర్శిగా నుండుటకు దయతో నంగీకరించినారు. ఈభవననిర్మాణకార్యక్రమమంతయు యిఁకటినుంచి వీరిద్వారానే జరుగుచుండును.

ఈమాసములో నూతనవిరాళప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. గతవారములో సుమారు రూ౪౦౦ విరాళములిచ్చుటకు వాగ్దత్తమైనవి ఈ స్వల్పమొత్తము వీకింద్రాబాదు పౌరుల యభిమానము ఉన్నచో, ఈకార్యము అసాధ్యముకాదు.

కృతజ్ఞత

శ్రీకోదారపు లక్ష్మీనరసయ్యగారి యల్లుడు శ్రీ ఓంబరయ్యగుప్తగారు తేది ౩౧-౮-౪౨ గురువారమునాడు ఉస్మాన్‌గంజులో శ్రీగజాననవిసర్జన మహోత్సవ సందర్భమున పిల్లానా శ్రీఅంజనేయ సంస్కృతాంధ్ర పాఠశాల బాలికల నృత్యగీతాది వినోదములతోపాటు తొమ్మిదేండ్ల బాలిక లలితాదేవిచే గావింపబడిన "రుక్మిణీకల్యాణ" హరికథా కాలక్షేపము జరిగింది యానందించి యాబాలికకు సువర్ణపతకమునుబహూకరించుటయే పాఠశాల బాలికలందరికి మిఠాయి పంచిపెట్టుటయేగాక పాఠశాలకు రూ ౧౧ లు విరాళము నొసగిరి,

పాఠశాలపక్షమున పైవారికి కృతజ్ఞతల నందజేయుచున్నాము -

నరసింహ అయ్యంగారు

కార్యదర్శి

మనపురం స్టేషన్

నిర్మాణము

స్థానిక ఎన్-కా-సి రైలు మిల్లుయజమానులును శ్రీ సీతారామాంధ్ర గ్రంథాలయ కోశాధిపతిగా నున్నట్టి పాటిబి నారాయణగారు తమ సొంతంత్రం గా ౫-౧౫ నిమిషములకు పరమపదించినారు. కావున స్థానిక ప్రముఖులంతా తమతమ కార్యముల మానివేసిరి.

హరిజనవిద్యార్థులకు విందు

శ్రీయుతపండిత శంకరయ్యగారు పటేల్ ఖమ్మంమెట్టు దయామయులై హరిజనహాస్టలు సుభ్యయము గా ౨౩ తా-౧౫-౪౨న గణేశచతుర్థి (పండుగ) రోజు నవచ్చిహరిజన హాస్టలువిద్యార్థుల నందరిని తమగృహమునకు తీసుకవెళ్లి పంచభక్ష్య పరమాన్నములతో సహా గొప్పవిందుచేయించినారు—

లోగడప్రతిసంవత్సరంకూడ యీ గతవర్షములోగూడ వైభవంగా ఆదరించుచు వచ్చారు— వారికి మాపైగల ప్రేమకు సంతోషముతో కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నాము

డా॥ అంబేద్కర్

వైస్రాయ్ కార్యనిర్వాహక సభా సభ్యులైన డా॥ అంబేద్కర్ గారు ఈనెలలో హైదరాబాదు రానున్నారని తెలుస్తున్నది.

... ...

ప్లేగు

ఆసఫునగరు, మహబూబ్‌నగరు జిల్లాలలో ప్లేగు వ్యాపించింది నగరు నరసింహస్వామి జాతర ప్రారంభంగా జరుగుతుంది— అనగా యితర స్థలాలకు ప్లేగు వ్యాపించకుండా ప్రభుత్వ ప్రకటన ఉన్నది

... ...

నిజాంరాష్ట్ర శ్రీవైష్ణవసంఘ ప్రచారము

వరంగల్లో ౩, ౪, ౫, నవంబరు ౧౯౪౪ సంవత్సరములో జరిగినట్టి నిజాంరాష్ట్ర శ్రీవైష్ణవసంఘ కృతీయవార్షికోత్సవ ప్రచారమునకై ౧౫౫ మొహరం ౧౩౫౩ ఫసలి రోజుల బయలు దేరి నిజామాబాదు, ఆర్మూరు, లింగాపురం, మొదలగు ప్రదేశములలో వైష్ణవ సంఘప్రచారము నొనరించుచు జగ్త్యాల తాలూకా కోరుట్లగ్రామమునకు చేరితిని. అచ్చట విఖ్యాతవిద్వద్వర్యులును రాజయోగులునగు శ్రీమాన్ సేనాపతి నర్సింహాచార్యులుగారిని సేవించుభాగ్యము నాకలిగినది— శ్రీవారు ఆగ్రామములో సంస్కృతపాఠశాలను రుధిరోద్గారి సంవత్సర జేష్ఠమాసమున స్థాపించిరి అపాఠశాలకు వలయు సంస్కృతాంధ్ర సాహిత్య గ్రంథములను స్వీకర్తృత్వ ప్రదానముగ సాంగ్రహాయ గ్రంథములొసంగిరి. మొత్తము (౩౦౦౦)ల విలువగల గ్రంథరాజములు, గలవు పాఠశాలా భవనము అత్యంత రమణీయమైన రెండంతస్తుల మేడ; ఆ పాఠశాలకు ఒక వైపు రామానుజమందిరము ఇంకొక వైపు మండపాలు, విద్యార్థివసతిగృహములు వ్యాయామశాల నిర్మింపబడి యున్నవి. గ్రామమునకు రెండు ఫర్లాంగుల దూరములో నది ఒకటి కలదు. ఇప్పుడు (౧౫)విద్యార్థులు కలరు. ప్రస్తుతము ఒక ఉపాధ్యాయులు మాత్రమే పనిచేయుచున్నారు. మ, రా; శ్రీ చిన్నమెట్టుపల్లి నర్సింహరావు దేశముఖుగారును ఒకసంవత్సరము వరకు ఈ విద్యాసంస్థ వ్యయభారమును నిర్వహించుచున్నారు. మ, రా, శ్రీ ఇటికాల సంస్థాన నర్సింగరావు దేశముఖుగారును మ, రా. శ్రీ లింగాపుర సంస్థాన అనంతకిష్టారావు దేశముఖుగారు ఈపాఠశాలకు శాశ్వతముగా నడుపుటకై తగుప్రయత్నము సల్పుచున్నారు పై మహనీయులకు నాహృదయపూర్వకముగా ధన్యవాదములు

శ్రీ రాజయోగి స్వాములవారు, శఠగోప భాగి కృష్ణమాచార్యులు గారు సమ్మాళ రామాచార్యులుగారు అత్యంత ఆదరముతో నన్ను గౌరవించి వైష్ణవ సంఘమునకు సర్వవిధముల సహాయమొనరింతుమని వాగ్దానముచేసిరి—హుజూరాబాదు తాలూకా జమ్మికుంట శ్రీరామక్షేత్రమునకు చేరితిని ఆచట వైష్ణవకాళాసంఘముచే మన్మథనామ సంవత్సర శ్రావణ బ౹౹౩ రోజున సంస్కృత వేదపాఠశాల స్థాపింపబడినది ఎంచుంది విద్యార్థులకు ఉచిత భోజన సౌకర్యము ఏర్పరచబడినది ఇరువురు ఉపాధ్యాయులు పనిచేయుచున్నారుస్థలము కూడ విరమణీయ ప్రదేశము దేవికూడ ఫర్లాంగులలో శ్రీరామాలయ సమీప ధర్మశాలలో స్థాపింపబడినది—ఆస్థలముకు టంగూరిబుచ్చిరెడ్డిగారు కటంగూరి రాఘవరెడ్డిగారు ధర్మశాలను పాఠశాలకు సమర్పించిరి సర్వవిధములతోడ్పడుచున్నారు ఈపాఠశాల వ్యయభారమంతయు శ్రీ మా శ డింగరి మెట్టుపల్లి నరసింహాచార్యులగారును డి.రాఘవాచార్యులగారున్ను కోరట్లి శ్రీనివాసాచార్యుల గారున్ను ఎన్-శ్రీనివాసాచార్యులు గారున్ను పై నలుగురు వ్యక్తులు వహించి సమయానుసారము పాఠశాలనుపోషించుట అత్యంత ప్రశంసనీయము— ఈ రీతిగాపున రాష్ట్రమున వైష్ణవసంఘశాఖలనుండి ఒక్కొక్క పాఠశాలను స్థాపించి ప్రాచీనవిద్యను ప్రోత్సహించుటకై అత్యంత కృషిసల్పుచున్నది ఈసంఘము—

ఇట్లు

కాం. నరసింహాచార్యులు

కార్యదర్శి

సేల్సుసొసైటీ-బీదప్రజలు

చేకనట్ల తాలూకా సూర్యాపేటలో ఒక సేల్సుసొసైటీ కలదు. దానిద్వారా నాల్గుగ్రామాలకు గింజలు సప్లైఅవుచూవుండేవి. కానిసుమారు నెలరోజుల క్రింద సప్లై ఆగిపోయినది నెలరోజుల క్రింద కమిషనర్లగారు ౩౦ పల్లాల గింజలు మంజూరి చేసిరిగాని ఇంతవరకు అక్కడి సేల్సుసొసైటీ గారు గింజలు తీసుకొనిరాలేదు— దీనివల్ల అక్కడిబీదప్రజలు రోజంతయు కష్టపడి పస్తులుండవలసి వచ్చుచున్నవి అక్కడ కంట్రోలు రేటుకంటె బ్లాకుమార్కెటులో ౧ రూపాయకు ౪ శేరు గొల్లైవస్తు ఇచ్చుచున్నారు అదియైనను సరిగా దొరుకుటలేదు,

... ...

తుంగతుర్తి నల్లగొండతాలూకాలో సేల్సుసొసైటీగలదు దానిద్వారా అక్కడి బీదప్రజలకు తిండిగింజలు సప్లైచేస్తూ ఉండేవారు కాని సేల్సు సొసైటీ మానేజరుగారు దేశముఖుగారు ౨౫ రోజులనుండి కేవలము తన పొలములో నాటు వేయుటకు వచ్చినవారికే గింజలు ఇచ్చుచున్నారు మిగత బీదప్రజలు గింజలులేక నానాబాధలుపడుచున్నారు ఆయూరిలో కంట్రోలుధరలకు ఇతర చోట్ల గింజలు లభించక పోవుటవలన దినమంతయు కష్టపడి పస్తులుండవలసి వచ్చుచున్నది

భీమనరపు ఎంకనర్సింహరావు

హైద్రాబాదు భూరి విరాళము

న్యూఢిల్లీ, ఆగష్టు ౩౧

వైస్రాయి యుద్ధనిధికేంద్ర కార్యాలయమునకు చెందిన విభాగమునకు హైదరాబాదు సంస్థానమువారు ఒకటిన్నర కోట్ల రూపాయలను జార్జిసెలలో దానముచేసిరి.

ఉపహారవిందు

(స్వ. వి.)

ఈ మొహర్ ౧౩౫౩ సోమవారము సాయంకాలము ౬ గంటలకు గౌలిగూడెమ్ములో శ్రీ గాళ్ళ్యాల వెంకటయ్యగారి గృహమందు శ్రీబొమ్మకంటి సత్యనారాయణమూర్తిగారికి మున్నూరుకాపు చరిత్ర పరిశోధక మండలి పక్షమున ఉపహారవిందు యీయబడెను. ఇందులో పాల్గొనినవారు ముఖ్యులు శ్రీ ఆంధ్రపితామహులగు మాడపాటి హనుమంతరావు పండిత ఆదిరాజు వీరభద్రరావు, రంగాచార్యులు, వట్టికొండ నరసింహరావుగార్లు మున్నగువారు నాయకులు పాల్గొనియుండిరి, శ్రీగాళ్ళ్యాల వెంకటయ్యగారు చరిత్రపరిశోధనలవల్ల తేటపడిన సంగ్రహించబడిన వివరములను తెల్పిరి శ్రీ చెట్టిబాలయ్యగారు పరిశోధకమండలి స్థాపన అవసరమును వివరముగ తెలిపిరి బొల్లెం గారు మున్నూరుకాపుల అభివృద్ధికి ఆంధ్రోద్యమముతోను మున్నూరుకాపు మహాసభకును సంబంధమున్నదని వివరముగా తెలిపిరి తదనంతరము శ్రీ బొమ్మకంటి సత్యనారాయణమూర్తిగారు ప్రపంచములోని చరిత్రలన్నియు నిరాధారములవలన కూడియున్నవనియు ఇప్పుడిప్పుడు పరిశోధనవలన నిజము బయటపడుచున్నదనియు రేచర్ల చరిత్రకారులైన కవులైన రస్వాను కొండయగారు కొందరు రష్యనుగా చేయుటకు శక్తికలదనియు నిజముగా ఈహైదరాబాదునందు మున్నూరుకాపులు బహుళసంఖ్యలోనున్న సంగతి నేడు తెలిసినదనీ, వీరైనంత సహాయము చేయగలరని చెప్పుచు ప్రతివారు తమసంఘముపట్ల శ్రద్ధబూని పట్టుదలతో పనిచేయవలెనని బోధించిరి, విందు ఆరగింపబడినది వాక రాత్రి ౯—౩౦ల కు యొక్కటిగారి, వారు వెళ్ళిరి

రష్యావారికి ఇతరులపట్ల ఏమీ సానుభూతిలేదు

ద్రవ్యసభలో భారతదేశానికి భవిష్యత్తులేదా?

బ్రెట్టన్ వుడ్స్‌లో జరిగిన ద్రవ్య మహాసభకు భారత ప్రతినిధి వర్గంలోకూడ అనధికార సభ్యుడుగా వెళ్లియున్న ఏ. డి. ష్రాఫ్ గారు బొంబాయి స్వతం సభలో ఇట్లుపలికిరి.

బ్రిటిషు ప్రతినిధులతో మేము ఒక అంగీకారానికి రాగలిగియుంటే ఇండియా స్టెర్లింగు నిలువలసమస్య న్యాయమైనరీతిగా పరిష్కారం అవుతుందని ఆశించాను. ఈసమస్యా పరిష్కారం జర్మనీపక్షములో కేవలం తమమాత్రమే సప్లైచేయ్యగల గొనుసంచులు మొదలైన వస్తువులను డాలర్లకు తప్పితే ఇండియా అమ్మబోదు.

"భారత రాయబారవర్గంవారు మాచూసనుసన్య లపై పట్టుదలపట్టారు. అది యుద్ధకాలపు భారత నిలవలను ప్రపంచ ద్రవ్యనిధి ఆవృతంలోకి తీసుకురావడం; అధికంగా భారతదేశానికి తగినంతగా కేటాయించడం ద్రవ్యనిధి కార్యవర్గంలోని స్థిరమైన ఆయిదుస్థానాలలో ఒకటి భారతదేశానికి లభించేటంతగా ప్రత్యేక కోటా భారతదేశానికి ఏర్పాటు అయేలాగ ప్రయత్నించడం"

మిగతా ప్రతినిధుల వైఖరిగురించి చెబుతూ ఆయన అన్నది యిది.

"ఏసందర్భంలోగాని, ఏసమస్యగాని చైనా ప్రతినిధులు మాతో ఎన్నడూ కలిసిరాలేదు. చైనా అమెరికాన ఖాతాకు బుణపడివుంది. అందుచేత అమెరికను ప్రతినిధులు చైనా ప్రతినిధులగా ప్రవర్తించారు.

"మిగతా దేశాల వ్యవహారాలలో రష్యాప్రతినిధులు నన్నుముట్టుకోకు నామాలకాకి అన్నట్టు దూరంగావున్నారు.

"ప్రతినిధులుగావచ్చిన ౪౪ రాజ్యాలలో దక్షిణ అమెరికా ప్రతినిధులు ఎంతుంది. వీరందరూ అమెరికను ప్రతినిధులు ఆడించినట్లు ఆడారు. బ్రిటిషు అమెరికాల ప్రతినిధులే సమావేశాన్ని శక్తివంచనట్లు నడిపినవారు.

"కోటావిషయంలో ఇండియాను అతిహీనంగా చూచారు. కార్యవర్గస్థానాలలో ఒకటి ఇండియాకు స్థానంగా బ్రిటిషు సామ్రాజ్యానికి ఎన్నడూ ఇవ్వమనిఅమెరికను ప్రతినిధులు అన్నారు,

బ్రిటిషుసామ్రాజ్యంలో భారతదేశం సభ్యత్వం గలిగివుండడంచేత ఈకార్యవర్గంలో సభ్యత్వం పొందడానికి అర్హతలేని దవుతుందని నేను ఎన్నడూ అనుకోలేదు.'

హి.ఘ.ని. నిజాంసేటు రైల్వే

1890 సంవత్సరపు ఇండియా రైల్వే చట్టమునందలి 75 వ నియమమును అనుసరించి యీ క్రింది ఉదహరించబడిన వస్తువులు పార్సిళ్ళలోగాని, ప్యాకింగులలోగాని పంపునప్పుడు రు. 100 ల విలువ కంటె ఎక్కువ యున్నప్పుడు తప్పక భీమాచేయించ వలయును.

వస్తువుల వివరములు:

1 బంగారము వెండి నాణెములేగాని లేక పట్టీలు గాని ఏదైనా వస్తురూపమునగాని లేకగాని
2 గిల్టుసామానులు
3 వెండి బంగారపు జరీగాని లేక బట్టలు గాని (వీటిలో ఆఫీసర్లయొక్కయు పోల్జరు, సైన్యము, పోలీసు ఆఫీసరు, మిలిటరీ ఆఫీసర్లు, లేక ... ధరించునట్టి ... ఉద్యోగికాని వారి బట్టలలోయుండు జరీ మొదలగువాటికి వర్తించదు
4 మాల్యములు, మణులు నకిలీ ఆభరణములు, నక్షత్రములు చిన్న ఆభరణములు
5 చేతిగడియారములు పెద్దగడియారములు ... పీసులు మొదలయినవిన్నీ
6 గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీలు
7 గవర్నమెంటు స్టాంపులు
8 బిల్లు ఆఫ్ ఎక్స్చేంజి హుండీలు (సామిసరీ నోట్లు ఆర్డర్లు బ్యాంకు నోట్లు ... పంపబడే యితర సెక్యూరిటీలు
9 భూగోళపటములు ... జాలు
10 పెయింటింగులు చెక్కడములు లిథోగ్రాఫులు పోటోగ్రాఫులు ... పుస్తకములు యితర ... సామగ్రి
11 ... అన్ని ... సామానులు లేక ...
12 ... లేక ...
13 శాలువలు
14 లేసు చర్మములు
15 సిల్కులేసు
16 ...
17 ...
18 ...
19 ...
20 ...
21 ...
22 గుడ్డ ...
23 అత్తరులు
24 ...
25 ...
26 ప్లాటినం
27 ...
28 ...
29 ...
30 ...
31 ...
32 ...
33 రేడియం
34 ...
35 ...
36 ...

భీమాచేయకపోయినచో ... వస్తువులున్న పార్సిళ్ళు, ప్యాకేజులు మొదలైనవి నష్టమైన ... లో ... గోరు హక్కులుండవు

మీకిదే హెచ్చరిక

చీఫ్ కమర్షియల్ మేనేజరు.

శ్రీ ఆర్య వైశ్య గ్రంథాలయ ప్రథమ వార్షికోత్సవము

(సు.వి.) జగ్గయ్యపేట ౯-౯-౧౯౪౪

ఆర్య గ్రంథాలయ ప్రథమ వార్షికోత్సవము ౯-౯-౪౪ న జయప్రదముగా జరుపబడినది. ఈ దినమున శ్రీ సరస్వతీ పూజ, శ్రీ సంకంటి వకీలుగారి పంతులుగారిచే శతావధానము అధ్యక్షత. ప్రారంభకులను ౫ గంటల సమయమందు బందరు శ్రీమామిడి వెంకటార్యులు గారి అధ్యక్షతన ప్రారంభమైనది. జిల్లా శ్రీ కేదారేశ్వర బాలాయోగిగారి అధ్యక్షత క్రింద సాయంత్రము ౫౩ గంటల ప్రదర్శనము జరిగినది, శ్రీ గోళ్లా శేషవతారము గుప్తాగారు గ్రంథాలయ ప్రదర్శనము జరిపిరి. కవియు, పండితుడును శ్రీ అవుల పూర్ణానందం శాస్త్రిగారు గ్రంథాలయముల ఆవశ్యకత గురించి ఉపన్యసించిరి. డాక్టర్ శ్రీ రాయప్రోలు మురహరిగారు వా రి ఉపన్యాసము చేసిరి. శ్రీ సరస్వతి కథామనుజస్త్రీ శ్రీమతి వెంకటసుబ్బారావు గారి ఆశీర్వాక్యములను శ్రీ కుంపూడి భగవంతం గుప్తాగారి ఆర్య వైశ్యసంఘ సేవలను గురించిన వ్యాసమును సభికులకు వినిపించిరి. కవి శ్రీ మాల గుడిపాటి భద్రగిరి శ్రీ గారు శతావధాని, శ్రీ మాగంటి బాపినీడు గారు వేదాంత తర్క పండితులు శ్రీ చంద్రశేఖర శాస్త్రిగారున్నూ ...

[illegible]

౧ శ్రీ డాక్టర్ ... బసవరాజుగారు
౨ ,, నాగళ్ళ వెంకట సత్యనారాయణ
౩ ,, మారెం కృష్ణమూర్తి
౪ ,, అళ్ళన సుబ్బరత్నం
౫ ,, రాయప్రోలు లక్ష్మీనారాయణ
౬ ,, నల్లపాటి వెంకటాద్రి సుబ్బయ్య

రైతులకు ధాన్యము ఇచ్చుటలేదు

(సు. వి.) నారాయణపేట ౧-౧౦-౪౩

ఈ గ్రామం వనపర్తి సంస్థానములో చేరినది. ఈ గ్రామంలో ప్రజల సౌకర్యార్థమై ప్రభుత్వపు దుకాణం ఏర్పాటు చేయబడినది. ... నుండి వచ్చిన ధాన్యము ... వల్లాప్రకారమున ... నుండి తెప్పించి కోమటి ద్వారా అమ్ముచున్నారు. కాని యిట్టి దర మహబూబునగరం జిల్లా ప్రభుత్వపు రేటుకన్న చాలా హెచ్చుగా నున్నదని ప్రజలలో అసంతృప్తి కలిగి ఉన్నది ...

[illegible]

ముందునుయ్యి వెనుక గొయ్యి

కొండపర్తి తాలూకా వరంగల్లులో చేరిన ... అధిక సంఖ్యాకులు కర్షకులున్నారు. వీరు ప్రతిమాసము ధాన్యపు దిగుబడి వ్యవసాయపట్టీకలు పట్వారీ కార్యాలయమున ఇవ్వవలెనియుండును. ఇచ్చిన పట్టీకలు సేకరించి పట్వారీ మాసాంతమున తహసీలుకు పంపవలెనని యున్నను ... కొందరు రైతులు ఆ శ్రద్ధవల్లనో ... సరిగా సక్రమమైన పద్ధతిలో ఇవ్వకపోవుచుండెనని వారు ... అగ్రికల్చర్ ఇన్‌స్పెక్టరుగారు ధాన్యము పరీక్షించుటకు ఇచ్చటికి విజయము చేసినారు. అప్పుడు కొందరి రైతుల ఇండ్లలో ధాన్యము అక్రమమైన పద్ధతిలో యుండెను. ఇన్‌స్పెక్టరుగారు ఆ ధాన్యమును జప్తుచేసి ... రైతుల హృదయములలో పటేలు పట్వారీలపై ద్వేషభావములు ప్రబలినవి. ఇన్‌స్పెక్టరుగారు గ్రామములోకి వచ్చి ఈ ధాన్యము పరీక్షించుటకు పటేలు పట్వారీలే కారకులని రైతులు అపోహపడి ... వారిని అవమానించవలెనని నిశ్చయించుకొని ... పటేలు పట్వారీల ఆత్మరక్షణకై ప్రత్యేక స్థలమున చేర వలసి వచ్చినది.

విలేఖకులు గమనించండి

ముఖ్యముగా ఆంధ్రమహాసభ వారైన నారాయణపేట, కరీంనగరు, భువనగిరి మున్నగు ప్రాంతాల ఆం.మ. సభ విలేఖకులు ధాన్యసంగ్రహణ వార్తలు ఘాటుగా ఆరోపణలతో కూడినవిగా చాలా పెద్దవిగా పంపుతారు. అవన్నీ ప్రకటించితే వారి వార్తలకే సరిపోతుంది. ప్రకటించ కుంటే వాగ్రహము కలుగవచ్చును. అనుగ్రహించి విలేఖకులంతా సంగ్రహముగా ముఖ్యమైన వార్తనే పంపవలెను. ధాన్యసంగ్రహణ వార్తలన్నీ విలేఖకుల పేరులతో ప్రకటించము ఇదిగమనించవలెను.

గో. వ. సం.

జనాభాకు తగినధాన్యం సప్లయిలేదు

(స్వ. వి.) కంకరంపేట ౪-౧౦-౪౩

మా గ్రామమున ప్రజలసౌకర్యమునకై సర్కారి గోదాముండి పెద్ద వర్తకుల ద్వారా ధాన్యము అమ్మించు ఏర్పాటు గావించబడినది. పెద్దవర్తకుల వెంబడి కొందరు దుకాణములు తెరచిరి. చిల్లర వర్తకులు అందరికి చిక్కు ఏర్పడినది ... కాని ఒక్క దుకాణములోను ... ఉపయోగించుట ఇత్యాది అక్రమ చర్యలు జరుగుచున్నవి.

మా గ్రామమునకు చుట్టుపట్ల గ్రామాలనుండి ప్రజలు ధాన్యమునకై ప్రతిరోజు తండోపతండముగా వచ్చుచున్నారు. అట్టివారికి కనీసము వారమునకు సరిపడునంత ధాన్యము ఇచ్చుటకు దుకాణములలో లభించుటలేదు. ... ఉచితసేవలను (విజాల భిద్మత్) సాహుకార్లు తమ కలుగుండి ... తమదృష్టిని మరల్చుట తప్పుడుకదా! ధాన్యము లభించునది. ఉదా:- మొన్న ౧-౧౦-౪౩ తేదిన రాపర్తి అను గ్రామమునుండి వచ్చినవారికి ... ధాన్యము లభించినది, ఇంకనెందరో ధాన్యము లభించక వెళ్లినవారు కలరు.

ధాన్యవిక్రయమునకై మాగ్రామపునకు ౨౦ పల్లెటూర్లు కలవు. ఇట్టిగ్రామాలకు అవసరమైనంత ధాన్యము మంజూరికాబడుటలేదని తెలియుచున్నది. అల్లాపురమను మరొక గ్రామపునకు ౧౮ గ్రామాలు కలవు, అక్కడి గ్రామప్రజలసంఖ్య ... జనసంఖ్య ఎక్కువ అయినప్పటికిని ప్రతివారము తహసీల్ నుండి మాగ్రామపునకు ౧౦౦ లేక ౧౨౦ పల్లాల ధాన్యములు యిచ్చుచున్నారు. అల్లాపురము గ్రామపు వారికి ప్రతివారము ౧౬౦ పల్లాల ధాన్యములు ఇస్తున్నారు. మా అవసరములను బాధ్యత వహించిన సాహుకార్లు తెలుపకుండుటా? లేక విచారించినను తహసీల్ వారు అనుమతి నొసగుటలేదా! లేక ఇంకేమైన రహస్యమున్నదా.

చక్కెర

ఇక్కడ బెల్లము బొత్తిగ లభించుటలేదు. కలిగినవారికి చక్కెర దొరకుచున్నది. పేదలకు ఏదియులేదు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘం ఆమోదిసేనే తుదిపరిష్కారం

శ్రీపురుషోత్తమదాస్ టాండన్ గారి ప్రకటన

అలహాబాద్ సెప్టెంబర్ 3 —

మహాత్ముని సత్యాగ్రహము

అసలుపోరాడవలసింది ముందున్నది

హైదరాబాదు రేడియో తెలుగు కార్యక్రమం

౧వ ఆగస్టునుండి ౧౩వ ఆగస్టువరకు ప్రతిరోజు తెలుగులో వార్తలు

ఆగస్టు ౧౪, ౧౫ తేదీల్లో తెలుగువార్తలు

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారాయుడుగారు

శ్రీ ఆర్. వి. సుబ్బారావుగారు

చందా వివరాలు

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominionns

BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISEMENT

Vol 19 — No. 10 Published on every Monday and Thursday Hyderabad-Dn. 25—9—1944

ని. ష. ర. నిజాస్టేటు రైల్వే
నోటీసు!
నెం 32 డౌన్ ప్యాసింజరు కాచిగూడ నుండి మన్మాడు

1 అక్టోబరు 1944 తేది నుండి అమలులోనికి ... రైల్వే ... 30 సెప్టెంబరునాడు 32 డౌన్ ప్యాసింజరు యీ క్రింది ...

కాచిగూడా	పో	15	55				
సికింద్రాబాదు	రా	16	26	పూర్ణా	రా	01	47
	పో	16	50		పో	01	18
నిజామాబాదు	రా	21	48	మన్మాడు	రా	10	30
	పో	22	00				

పూర్తి ... స్టేషన్లలో యుండు టైంటేబుళ్ళనుచూడండి

సికింద్రాబాదు 30 9.44 — ఎ. ట్రాఫిక్ సూపరింటెండెంటు.

చందాదారులకు గమనిక
మీకు మా కార్యాలయమునుండి జవాబు, అవసరము ... కార్డులు వ్రాయండి. మీమీకాయితముమీద ... మీ చందా నంబరుతో సహా వ్రాయండి.

ఇట్లు
గోలకొండ కార్యాలయము

... Published by ... Reddy, B.A., B.L.